

de ALARM KLOK

MAILING 11 van Dement Oostende

01 Mei 2006

Een mailing van onze actiegroep naar onze talrijke sympathisanten, het stadsbestuur en bepaalde leden van de pers.

Special "Uitreiking van "het Gouden Pand" op 29 april"

De uitreiking van het "Gouden Pand 2006" is achter de rug. Graag hadden we in deze mailing nog eens in detail teruggekeerd op dit geslaagd evenement.

Uitreiking van "het Gouden Pand" op 29 april met Rik Torfs

De uitreiking van "het Gouden Pand" vond plaats op zaterdagochtend **29 april** om 10u30 in de toneelzaal **van De Illusie**, Graaf de Smet de Naeyerlaan 19, die ook binnenkort zal afgebroken worden.

Het doel was inderdaad ons Oostends erfgoed ook eens positief in de kijker te laten komen, en om te bewijzen dat het ook anders kan. Dement Oostende wenste renovatieprojecten met respect voor het erfgoed, extra in de kijker te zetten. Want niet alles hoeft afgebroken te worden.

Als voorzitter van de jury, hadden we Rik Torfs, professor Kerkelijk Recht KUL, media-figuur en erfgoed-liefhebber, kunnen strikken. En een betere voorzitter hadden we niet kunnen dromen. De grote toneelzaal zat goed vol met sympathisanten en geïnteresseerden. Zelfs de politieke wereld was geïnteresseerd in onze boodschap : we merkten een mooie delegatie van Groen! onder leiding van voorzitter Wouter De Vriendt op, CD&V schepen van Cultuur Johan Verstreken en SP.a schepen Tom Germonpré.

De voorstelling was opgebouwd uit verschillende delen : een voorstelling over onze actiegroep Dement, een power-point voorstelling van diverse renovaties in Oostende "Hoe het ook kan...", en een voorstelling van de vijf genomineerde panden. Alles vlot aan elkaar gesproken door onze woordvoerder Elegast Monballiu. Vervolgens trok de jury zich terug voor de beraadslaging, terwijl de aanwezigen de bar opzochten. Bij de terugkeer van de jury, uitte voorzitter Rik Torfs in een geanimeerde speech eerst zijn bezorgdheid over de teloorgang van ons erfgoed, waarop hij vervolgens de winnaar uitriep. Alle genomineerden werden beloond met een ingekaderde foto van hun pand, en de winnaar kreeg verder nog een symbolische "Gouden Pand" en een mooi fotoboek over het Oostende van vroeger.

Criteria nominaties

De criteria van de nominatie waren de volgende :

1 Inclusiecriteria:

- Het pand heeft geen beschermde status
- Alle panden met erfgoedwaarde (19e, 20e, belle-epoque, interbellum,...)
- Renovatie is afgewerkt binnen de laatste 5 jaar.
- Gefinancierd met privé-fondsen (initiatieven van de Oostendenaar)
- Kleine of grote panden
- De renovatie beperkt zich niet alleen tot de gevel, maar tot het hele pand.
- De renovatie heeft respect voor het originele karakter en de nieuwe elementen passen in de omgeving en het pand, zonder afbreuk te doen aan de huidige levenskwaliteitsnormen
- De eigenaar of afgevaardigde kan aanwezig zijn bij de prijsuitreiking.

2 Exclusie criterium:

- Financiëring door gemeenschapsgelden (dit slaat niet op de standaardpremies voor o.a. gevelrenovatie, etc.... maar wel op gelden van monumenten en landschappen)

En de genomineerden zijn ...

Het waren hectische weken voor Dement Oostende. Toen we hoorden dat professor Rik Torfs zeker bereid was de jury voor te zitten, sprongen we een gat in de lucht. Toen we hoorden dat hij enkel op zaterdag 29 april kon komen, brak het angstzweet ons uit. We hadden dus niet veel tijd om alles te organiseren. Gelukkig kregen we, dankzij een oproep in de pers, onze website en onze mailings, de laatste weken vele suggesties en foto's binnen van verscheidene gerenoveerde huizen. Rekening houdende met de criteria, hebben we vervolgens een lijst van zo'n 70-80 panden op een spoedvergadering van Dement gereduceerd tot een 23-tal panden. Dit gebeurde nog vorige week zaterdagochtend. Zaterdagmiddag zijn we die 23 panden effectief gaan bezoeken en evalueren, en uiteraard ook gevraagd ofdat de bewoner geïnteresseerd waren. Zondagochtend tijdens de aperitief hebben we de lijst verder gereduceerd tot een vijftal panden.

We wensten vooral breed te gaan in onze nominaties : daarom zijn er evengoed grootse als kleinschalige projecten weerhouden, authentieke tegenover drastische renovaties, design tegenover klassiek, volkse buurt tegenover villabuurten, ... De vijf genomineerden waren :

Karel Janssenslaan 10 "t Groote Huys"
Gentstraat 12
Velodroomstraat 57 "Duinbloem"
Peter Benoitstraat 26
Zwaluwenstraat 60 "Onze lust"

Een fotograaf werd aangesteld de panden te gaan fotograferen, en aan de bewonders werd gevraagd hun renovatie-project schriftelijk te beschrijven en motiveren : hun visie, hun problemen, de toestand voordien, de zaken waarop ze trots zijn,... Een dossier, met alle teksten en alle foto's, werd samengesteld en werd reeds donderdag bezorgd aan alle leden van de jury in digitale vorm.

De leden van de jury werden gekozen uit een breed Oostends platform van socio-culturele verenigingen, daar Dement Oostende het niet correct vond zelf de winnaar te kiezen. De jury bestond uit :

1. Rik Torfs, Professor Kerkelijk Recht KUL en erfgoedliefhebber
2. Leen Coene, vertegenwoordiger en voorzitter Gidsenkring Lange Nelle
3. Mark Wallyn, vertegenwoordiger van de Cultuur-Oostendenaar in hart en nieren
4. Regis Benoit, vertegenwoordiger vzw Hippodroomwijk
5. Guy Servaes, vertegenwoordiger Dement
6. Evelyn Lesaffer, ingenieur architect buro Berteloot Gent.
7. Antoon Catteuw, vertegenwoordiger Cultuurraad

Karel Janssenslaan 10 "t Groote Huys"

Bouwheer : Eric Hut en Martine Puype
Jaar renovatie : 2003-2006
Kenmerken huis : Het pand is een neoclassicistisch getint enkelhuis uit 1895, en werd opgenomen in de inventaris van het IVOE nr. 55556.

Bemerkingen :

Prachtig neoclassicistisch huis, waarvan de waarde vooral binnenin zit in de rijkelijk uitgewerkte schoorstenen en plafonds. Dankzij de Horeca-functie is dit pand toegankelijk voor elke Oostendenaar. Het zeker een grote aanwinst voor Oostende. Waar anders men kan genieten van een teusje en een hapje temidden van zo'n grandioos decor, één der laatste getuigen van de grandeur die Oostende ooit eens had. Hier werden zowel het publieke als het privé-gedeelte met respect voor authenticiteit en liefde gerestaureerd.

Gentstraat 12

Bouwheer : Kurt en Veerle Verheggen-Vermeire
Jaar renovatie : 1997-2006, nog altijd bezig
Kenmerken huis : Het pand is een eclectisch enkelhuis van 1896, en werd opgenomen in de inventaris van het IVOE nr. 55433

Bemerkingen :

Stijlvol Belle Epoque huis, prachtig gelegen in de 'courbe' rond de St. Jozefskerk (Hospitaalwijk) : een zeer mooie buurt met vele stijlvolle huizen, waar men spijtig genoeg ook verscheidene huizen laat verkrotten. Terwijl het ook anders kan...

Hier woont men met stijl, waarbij de oude neoclassistische elementen zeker mooi geïntregeerd zijn in een eigentijds kader, mede door het gebruik van warme en moderne tinten en sfeerbelichting.

Vanwege strikte bouwkundige regels heeft de bouwheer origineel moeten omspringen met zijn ruimte. Hij had maar de mogelijkheid om achteraan een anderhalve meter uit te breiden. De keukenhoek werd dan maar zo geconspieerd dat ze als een aparte, zwevend blok recht in de woning lijkt te steken.

Velodroomstraat 57 "Duinbloem"

Bouwheer : Fabian Schweiger
Jaar renovatie : 1997-...
Kenmerken huis : Eclectische eenheidsbebouwing uit 1905 en opgenomen in de inventaris van het IVOE nr. 56924.

Bemerkingen :

De Velodroomstraat (Hippodroomwijk) is een typische eind 19e eeuwse straat, en tamelijk ongerept. De laatste jaren worden de huizen één voor één aangepakt en gerestaureerd, na jarenlange verwaarlozingen. In deze straat zijn veel prachtige renovaties te bewonderen, maar we zijn op deze jonge kerel gevallen vanwege zijn expliciete stijl van renovatie.

Buiten overheerst meer de zachte renovatie, maar binnen wordt gekozen voor de felle, zware "boudoir" kleuren, zoals dat tijdens de Belle Epoque zeker gebruikelijk was. Drukke en warme interieurs, vol Belle Epoque gezelligheid, drukken zeker een eigenzinnige stempel op dit huis.

"De orspronkelijke bouwheren van deze huizen probeerden op het kleine lapje grond dat ze zich konden veroorloven een zo weelderig mogelijk pand neer te zetten. Eigenlijk zijn het maar rijhuizen, vermomt als kasteeltjes. Ik ben geen purist. De stijl van deze huizen is sowieso een "crossover" stijl en bevat elementen van ongeveer alles wat er aan vooraf ging. Rustig renoveren en niets overhaast doen, want de tijd brengt inzichten en ideeën die tot een veel beter resultaat leiden. Naar mijn mening willen de meeste mensen die een oud huis aan pakken, veel te veel veranderen en veel te grondig te werk gaan. Waarom een kapot raam vervangen als je het ook kunt herstellen voor een fractie van de prijs én met een mooier resultaat? En is een verweerde plankenvloer die je opnieuw lakt niet veel mooier?"

Peter Benoitstraat 26

Bouwheer : Frederic Vanhoorn (architect) – Lindsey Standaert
Jaar renovatie : 2005-2006
Kenmerken huis : Pand uit 1905, gebouwd door Bruselaars om dicht bij Leopold II te zijn. Niet opgenomen in de VIOE-inventaris.

Bemerkingen :

De Peter Benoitstraat (Hospitaalwijk) is een typische eind 19e eeuwse straat, en tamelijk ongerept. De laatste jaren worden de huizen één voor één aangepakt en gerestaureerd. De eigenaar van dit pand, eveneens architect van beroep, heeft gekozen voor een zeer moderne en eigentijdse invulling, waarbij design zeker niet geschuwd wordt.

" We wonen er enorm graag. We vonden dat die huizen een typische charme hadden, dat we ook wilden behouden, door aan de bestaande structuur zo goed als niets te veranderen. We leven anno 2006, en daardoor wilden we hedendaags design combineren met elementen van toen. Zo hebben we bijvoorbeeld ook de antieke spiegels in het zwart geveerd, zodat je kunt ervaren dat er eigenlijk iets 'niet klopt' met vroeger... Zo opteerden we ook voor een zwart-wit interieur, met hier en daar een rood accent, om alles zo puur mogelijk te houden, zodat ieder detail ten volle tot zijn recht komt. Puurheid is voor ons essentieel om tot rust te kunnen komen. Buiten hier en daar een boeket rode bloemen, en plantjes op de balkons zul je ook weinig andere zaken treffen. Om de verticaliteit te benadrukken hebben we zwarte gordijnen gekozen die vallen tot op de grond. Die hoge ruimtes zijn zo lichtig." Het huis werd eveneens dit weekend getoond in Tendens op Focus TV.

Zwaluwenstraat 60 "Onze lust"

Bouwheer : Karl en Nathalie D'Hooghe-Wallyn
Jaar renovatie : 2001-2005

Kenmerken huis :

De Zwaluwenstraat ligt in een meer volkse buurt, juist voorbij de meer gewaardeerde 19e eeuwse fin de siècle gordel rond Oostende. Dit huis vertoont geen speciale architectonische hoogstandjes, maar is een simpele woning uit 1910. Niet opgenomen in de VIOE inventaris.

Bemerkingen :

Deze restauratie valt zeker op in de straat. Het pand ligt tussen twee praktisch identieke huizen, waaraan bijna niets werd gerestaureerd. De gevelrestauratie, de eigentijdse vensters, de klassieke deur heffen het gewone oude huis boven zijn burens, maar ook binnenin werd gekozen voor een moderne woonst met veel RVS en glas, met respect voor de oude stijlkenmerken.

Het huis was zeer ernstig verwaarloosd en verkrot, maar niettemin werd een prachtig woonhuis hergecreëerd. Opvallend stijlkenmerk : moderne inox-trap aan de achtergevel in een open glazen hall.

"Ons huis noemt "Onze lust" en stond 20 jaar leeg te verkrotten. Van meet af aan hebben wij voor een grondige aanpak gekozen, wij hebben dan ook samen met de familie 4 jaar over de verbouwing gedaan. Wij menen dan ook dat de optie "comfortabel wonen in een oud pand" mogelijk is en hopen dat ons project aanstekelijk werkt op de buurt en de stad."

En de winnaar is ...

Over één zaak was de jury het direct eens. Er zijn eigenlijk geen winnaars en zeker geen verliezers. De jury moest eigenlijk appels met peren vergelijken, omdat elke renovatie totaal verschillend in visie was. Diverse stemronden waren dan ook nodig, omdat elk jury-lid ook wel zijn eigen voorkeur had. Uiteindelijk forceerde voorzitter Rik Torfs een uitspraak, en er werd gekozen voor het pand in de **Gentstraat 12**. Dit pand is een heel mooi voorbeeld van een geslaagde renovatie en een mix van

hedendaagse architectuur en eclectische stijlelementen, met de nodige respect voor het erfgoed. Maar we herhalen, er waren eigenlijk geen verliezers.

Speech professor Rik Torfs

"Ik werd vandaag uitgenodigd door Dement Oostende, om de winnaar van "Het Gouden Pand 2006" uit te reiken. Ik ben blij dat meteen te mogen doen, maar mag ik jullie nog even vol spanning laten afwachten voor een korte toespraak?

Zelf woon ik niet in Oostende, ik kom hier af en toe als bezoeker. De meeste aanwezigen vandaag zijn Oostendenaars, mijn kijk is meer die van een buitenstaander. Daarom ben ik tot voorzitter van de jury benoemd! Uiteraard trekt de zee mij aan. Maar Oostende trekt mij om nog een andere reden aan. De stad heeft een heel eigen charme vanuit haar verleden als "Koningin der Badsteden". Dat is een fascinerende geschiedenis.

Bij het ontstaan van ons land was Oostende nog een relatief kleine vissersstad. Maar daar kwam verandering in met de opening van de spoorlijn Oostende-Brussel, de uitbreiding van de zeehaven en het inleggen van de veerdienst Oostende-Dover. Oostende begon hierdoor in het midden van de 19de eeuw op korte tijd sterk uit te breiden. Het was het begin van het toen nog erg elitaire kusttoerisme.

Koning Leopold II had een neus voor nieuwe trends, en deed alles om van Oostende een trendy badstad te maken. Op korte tijd verschenen een hele reeks merkwaardige gebouwen: het Kursaal (voorloper van het huidige Casino Kursaal - afgebroken door Duitsers tijdens WOII), de prachtige Belle Epoque schouwburg (afgebroken voor het Europa-centrum in jaren '60), de oorspronkelijke Koninklijke Villa, de Koninklijke Gaanderijen (bestaan gelukkig nog en zijn nu dé trekpleister van Oostende), de Promenade (de "dijk" bestaat nog, maar volgebouwd met appartementsblokken), het imposante station, de Wellington-renbaan, het Belle Epoque Leopoldpark enz. De strategie van Leopold II werkte: rijke burgers uit voornamelijk Brussel bouwden villa's in Belle Epoque-stijl, in Art Nouveau-stijl en in Art Deco-stijl. Oostende begon te bloeien, het werd een kosmopolitische stad, een mondaine stad, die toeristen uit heel Europa begon aan te trekken. Ook trok deze sfeer kunstenaars aan die wereldbekendheid verwierven (Ensor, Spilliaert, passage Stefan Zweig). De manier van leven van deze burgers is in stenen vorm nog in veel Oostendse straten te zien: de burgers toonden hun rijkdom met de voor Oostende zo typisch geworden kustvillaatjes.

Met de Tweede Wereldoorlog veranderden de zaken grondig. De maatschappij democratiseert, kusttoerisme komt in het bereik van iedereen, "Belle Epoque" en "Art Nouveau" raken uit de mode. De architectuur evolueert mee. Op de dijk verdwijnen haast alle zeevillaatjes, om plaats te maken voor hoge appartementsblokken. Deze bieden het voordeel dat meer mensen van zicht op zee kunnen genieten, want dat wordt het toppunt van luxe. De zeevillaatjes in de aanpalende straten hebben geen zeezicht, dus zijn de toeristen er niet in geïnteresseerd. Echte Oostendenaars komen er wonen. Omdat de Oostendse dijk in de jaren '60, '70 en '80 volgebouwd raakt, richten de bouwpromotoren hun aandacht op de deelgemeenten: een muur wordt opgetrokken in Mariakerke en nog verder in de duinen. Milieuprotest heeft er gelukkig voor gezorgd dat dit vandaag niet meer kan.

Dus: de dijk is volgebouwd, in de duinen mag niet meer worden gebouwd, dus richten de projectontwikkelaars zich tegenwoordig op de aanpalende straten die de voorbije decennia van de bouwwoede gespaard bleven. Enorm veel van deze typisch Oostendse Art Nouveau- en Art Déco-architectuur wordt nu aan hoog tempo opgekocht om te laten verkrotten, slopen en vervangen door anonieme hoogbouw. De charme van deze prachtige en beeldbepalende architectuur verdwijnt voor altijd... Voor gewone Oostendenaars en vooral jongeren worden deze wijken te duur... ook zij verdwijnen om plaats te maken voor bewoners die slechts tijdens de vakantie aanwezig zijn. Architectuur is niet alleen beeldbepalend maar ook sfeerbepalend: leegstand dreigt tot een saaier Oostende te leiden!

Niet enkel de bouwpromotoren zijn verantwoordelijk voor de huidige kaalslag. Het bestuur moet haar verantwoordelijkheid nemen. Vandaag wordt erkend dat de Europatoren uit de jaren '70 eigenlijk een fout was. Velen betreuren de hoogbouw op de Dijk. Uit deze fouten van het verleden moet men lessen

trekken om fouten in de toekomst te vermijden! Het bestuur moet goed doordachte en waterdichte plannen opstellen over wat mag gesloopt worden en wat niet. Promotoren kunnen ook winst maken door bestaande prachtgebouwen opnieuw in te delen!

Er is duidelijk een nieuw réveil in Oostende. Dement heeft de laatste weken foto's gemaakt van tientallen en tientallen waardevolle huizen die door de bewoners zelf werden gerenoveerd! Deze bewoners tonen dat renovatie haalbaar is, en tot werkelijk prachtige resultaten kan leiden. Zij tonen dat sfeervolle en mooie wijken wel behouden kunnen blijven! Deze renovaties brengen een enorm enthousiasme bij de Oostendenaars naar boven. Vandaag zijn wij samen om een aantal van deze mensen extra in de bloemen te zetten.

Als buitenstaander en toerist is het dit Oostende dat ik wil bezoeken en ondersteunen!"

Pers en Media

De verkiezing zal ruim aan bod komen in de pers. Artikels zijn of zullen te vinden zijn in regionaal nieuws van De Zondag, Het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws, De Zeewacht,... De Regionale TV zender Focus heeft zaterdagmiddag het winnende pand in de Genstraat gefilmd. Dit wordt (werd) maandagavond vanaf 18h30 uitgezonden.

Volgende Mailing

- Eindelijk het antwoord van schepen Bronders op onze vragenlijst. Wegens de verkiezing hebben we vandaag nog geen tijd gehad dit deftig te bestuderen.
- De geplande afbraak van de voormalig meisjes-stadschool of Louisa-Mariaschool (1877) in de Witte Nonnenstraat volgend maand, door het stadsbestuur.

Algemeen

Bezoek onze website voor nieuwtjes en berichten ! Welke gebouwen lopen gevaar in Oostende ? Wat zijn onze acties ?

<http://www.dementoostende.blogspot.com/>

Meer informatie ? Commentaar ? Sympathie ? Ken je personen die ook geïnteresseerd zouden zijn in onze mailings ? Wens je onze affiche uit te hangen (A3 of A5-formaat) ? Geef het ons door op :

e-mail: dementoostende@hotmail.com

telefoon: 0498 69 01 59

Wil je onze mailing niet meer ontvangen ? Geef ons ook een seintje.

De "Alarm Klok" is een knipoog naar het officiële informatieblad van de stad Oostende. En met een alarmklok maken we ook een link naar de verdwenen klok van de Hazegras-kerk : symbool voor het respect waarmee ons bestuur het erfgoed behandelt.